

12. sastanak Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-Hrvatska 11. prosinca 2012., Bruxelles

Po ocjeni supredsjedateljice Odbora Ane Milićević Pezelj iz Saveza samostalnih sindikata Hrvatske sastanak je bio vrlo uspješan i učinkovit, iako u Bruxelles iz Zagreba nisu stigli predstavnici poslodavaca, koji zajedno s predstavnicima sindikata i ostalih organizacija civilnog društva čine Zajednički savjetodavni odbor EU-Hrvatska.

Na poziv EGSO-a, sastanku su prisustvovali i brojni novinari hrvatskih medija.

Zajednički savjetodavni odbor EU-Hrvatska (ZSO) ponovio je na svom 12. sastanku u Bruxellesu potporu brzom ratifikaciji pristupnog ugovora između Europske unije i RH te pozvao zemlje članice EU koje ga još nisu ratificirale, da to što prije učine.

U zaključcima sastanka Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-RH sudionici su čestitali hrvatskim vlastima na ukupno ostvarenom napretku u procesu ulaska u članstvo u EU, osobito u području usklađivanja sa zakonodavstvom i standardima Unije.

No, ZSO ističe potrebu poboljšanja u pravosuđu, borbi protiv korupcije, zaštiti ljudskih prava i manjina, istaknuvši važnu ulogu koju u tim područjima mogu i trebaju imati organizacije civilnog društva.

Ana Milićević Pezelj, supredsjedateljica ZSO, napomenula je kako predstavnici civilnog društva više ne sudjeluju u odlukama koje se tiču procesa pristupa Hrvatske EU, nakon što je u srpnju prošle godine, poslije završetka pregovora, raspušten Nacionalni odbor za praćenje pregovora. Napomenula je da su sudionici za informaciju da je hrvatska Vlada donijela Akcijski plan za rješavanje preostalih pitanja istaknutih u izvješću Europske komisije, prvi put čuli na sastanku ZSO. Stoga je Zajednički savjetodavni odbor EU - Hrvatska u zaključcima

naveo nužnost uključivanja predstavnika socijalnih partnera i drugih organizacija civilnog društva u događaje povezane s hrvatskim ulaskom u EU.

Dio zaključaka odnosi se i na fazu pripreme Hrvatske za regionalnu politiku EU i učinkovito korištenje strukturnih i kohezijskih fondova. ZSO se zauzeo za primjenu partnerskog pristupa i sudjelovanje lokalnih dionika u programiranju, provedbi i praćenju. Postojeće znanje i iskustvo organizacija civilnog društva u mnogim područjima treba biti prepoznato i korišteno kao dodana vrijednost u tim procesima. Ohrabruje se pružanje potpora u jačanju kapaciteta civilnog društva uz pomoć postojećih lokalnih organizacija i nacionalnih centara podrške.

Također je istaknuta nužnost daljnjeg smanjivanja birokracije i predugih postupaka u upravljanju financijskim potporama iz fondova EU, naglašena je potreba da potencijalni tražitelji financijskih sredstava dobiju pravodobnu, jasnu i koherentnu informaciju.

Odbor poziva na isplatu sredstava iz fondova EU odmah po završetku nekog projekta ili njegove faze, jer kašnjenja koja nisu neuobičajena, predstavljaju veliki problem organizacijama civilnog društva koje imaju ograničena sredstva, a mogu i odvratiti mnoge od apliciranja za projekte koje financira EU.

Na kraju, ZSO ističe potrebu jačanja kapaciteta institucija te nužnost poboljšanja stručnosti organizacija civilnog društva u poslovima i procedurama EU, što uključuje potrebu ulaganja i u ljudske vještine i u tehničku opremu.

Hrvatski članovi Zajedničkog savjetodavnog odbora EU - RH pozvani su da u svojstvu promatrača sudjeluju na plenarnoj sjednici Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO), što su članovi ZSO koji djeluje u sklopu EGSO-a, pozdravili u zaključcima sastanka.

Zaključci će biti upućeni političkim institucijama u EU-u i Hrvatskoj kao doprinos civilnog društva <http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/conclusions-en-final---12th-meeting.pdf>.

European Economic and Social Committee

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO)

EGSO postoji od samih početaka onoga što se danas naziva Europskom unijom - osnovan je 1957. potpisivanjem Rimskog ugovora. To je forum koji pridonosi jačanju demokratskog legitimiteta i učinkovitosti EU-a tako što omogućuje organizacijama civilnog društva iz zemalja članica izražavanje stajališta na europskoj razini. Odbor je zamišljen kao tijelo koje davanjem savjeta Europskom parlamentu, Europskom Vijeću i Europskoj komisiji pruža pomoć u nastojanju da europska politika i zakonodavstvo bolje odražavaju gospodarsku, socijalnu i građansku stvarnost. Zadatak mu je i promicati razvoj EU-a uz što veće uključivanje raznih dionika kako bi Uniju što više približio građanima. EGSO osigurava institucionalni forum organiziranog civilnog društva za zastupanje, informiranje, izražavanje i dijalog.

Odbor čine 344 člana iz svih 27 država članica EU-a, a zastupljenost svake zemlje je otprilike razmjerna veličini njezinog stanovništva. Svaka zemlja članica predlaže svoje članove koje potom mora imenovati Vijeće, a svi dužnosti moraju obavljati u općem interesu EU-a, neovisno o uputama svojih vlada ili organizacija kojima pripadaju. Od stupanja na snagu Lisabonskog ugovora, mandat članova odbora povećan je na pet godina, s mogućnošću reizbora. Odbor odražava golem raspon raznih interesa u društvu, jer članstvo dolazi iz triju temeljnih skupina – poslodavaca, zaposlenika i tzv. skupine raznih interesa u kojoj su ponajprije predstavnici organizacija osobito aktivnih u društvenim, gospodarskim, građanskim, profesionalnim i kulturnim područjima.

Europski parlament, Vijeće i Komisija imaju zakonsku obvezu konzultirati EGSO o mnogim pitanjima. EGSO svoja mišljenja daje, međutim, ne samo oko tih obveznih savjetovanja, već i na vlastitu inicijativu, o bilo kojoj temi vezanoj za politiku EU-a za koju smatra da je to potrebno, ali i „istraživačka mišljenja“, kad Komisija, Parlament ili predsjedništvo Europske unije zatraže da EGSO razmotri i da prijedloge u područjima od naročitog značenja za organizirano civilno društvo.

EGSO sudjeluje i u postupku proširenja EU osnivanjem zajedničkih savjetodavnih odbora. Oni nadopunjuju institucionalni okvir EU koji se odnosi na svaki Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) potpisan i ratificiran između EU i zemlje kandidatkinje. Time se organizacijama civilnog društva iz EU i pojedine države omogućuje da prate put te zemlje prema EU nakon početka pregovora o pristupanju. To je platforma za dijalog predstavnika civilnog društva u svrhu rasprave o pitanjima od zajedničkog interesa.

Hrvatska i EGSO

Zajednički savjetodavni odbor EU-Hrvatska osnovan je 2007. godine, a zadnji sastanak će imati u svibnju 2013., prije formalnog pristupanja Hrvatske EU. Nakon toga, Hrvatska će imati devet članova u EGSO-u, po tri iz svake grupe (poslodavci, sindikati i ostale organizacije civilnog društva).

Više na www.eesc.europa.eu

Hrvatski predstavnici na 485. plenarnoj sjednici EGSO -a

12. – 13. prosinca 2012.

Hrvatski su predstavnici u statusu promatrača sudjelovali su na 485. plenarnoj sjednici Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO), tijela koje okuplja gospodarske, socijalne i ostale organizacije koje čine organizirano civilno društvo te im omogućuje informiranje, konzultacije i dijalog tijekom kojeg mogu izraziti svoja stajališta o različitim pitanjima EU.

Opsežan dnevni red dvodnevne sjednice predviđao je izlaganja i rasprave o cijelom nizu tema kojima se bave političke institucije EU, od načina oporavka financijskih institucija, makro-regionalne strategije na Sredozemlju, provedbe ciljeva europske kohezijske politike do prava hendikepiranih osoba te provedbe ciljeva postavljenih na konferenciji Rio +20.

Šest predstavnika organizacija hrvatskog civilnog društva sudjelovali su u svojstvu promatrača u radu 485. plenarne sjednice Europskog gospodarskog i socijalnog vijeća (EGSO), koja je održana 12. i 13. prosinca 2012. u Bruxellesu. Imali su priliku pratiti rad i izlaganja članova EGSO-a iz zemalja članica EU, kojima će se nakon 1. srpnja 2013. i ulaska Hrvatske u EU pridružiti devetočlano hrvatsko izaslanstvo u statusu punopravnih članova.

Sjednicu je otvorio predsjednik EGSO-a Staffan Nilsson, koji je između ostalog pozdravio hrvatske promatrače. Lidija Pavić-Rogošić i Toni Vidan, budući članovi III. grupe EGSO-a predstavljali su organizacije civilnog društva koje zastupaju različite interese, sindikate su predstavljali Ana Milićević Pezelj, Marija Hanževački i Vilim Ribić, a ispred HGK je sudjelovala Dragica Martinović.

Nagrade civilnog društva

Središnji događaj prvog dana dvodnevne plenarne sjednice EGSO-a bila je dodjela Nagrade civilnog društva, koju taj Odbor dodjeljuje organizacijama civilnog društva koje su učinile najviše u poboljšanju kvalitete života i pridonijele boljem društvu kroz osviještene projekte koji promiču održivi rast i razvoj na europskoj, regionalnoj ili lokalnoj razini. Ovogodišnja je bila peta nagrada civilnog društva koja se dodjeljuje trima najboljim projektima.

Prvu nagradu dobila je britanska organizacija *Transitive Network* za poticanje ekoloških poslovnih projekata na razini lokalne zajednice u 23 zemlje u kojima djeluje. Drugo mjesto osvojila je portugalska udruga *Caís* koja pomaže nezaposlenima da sami osmisle neku djelatnost od koje će moći živjeti, a treće mjesto pripalo je švedskoj udruzi *Livsticket* za projekt integracije imigranata u švedsko društvo, osobito za projekt opismenjavanja žena. Troje dobitnika nagrade međusobno će podijeliti svotu od 30.000 eura koju osigurava EGSO, a koje će iskoristiti za nove projekte.

Posebna gošća prvog dana plenarne sjednice bila je švedska ministrica za europske poslove te potrošačka i demokratska pitanja Birgitta Ohlsson. Ona je u svome govoru naglasila potrebu poštivanja europskih vrijednosti i sa zabrinutošću se osvrnula na rast nacionalnih pokreta u Europi, koji su netrpeljivi prema etničkim i vjerskim manjinama.

Sjednica je nastavljena glasanjem o temama o kojima su se sve tri grupe EGSO-a prethodno usuglasile, kao što su npr. izvještaj o politici za postizanje konkurentnosti 2011., prijedlog Europskom parlamentu o donošenju propisa za definiranje modaliteta postizanja ciljeva Europske strategije 2020., smanjenje emisija CO₂ kod novih putničkih vozila; iskorjenjivanje trgovanja ljudima, Europska godina mentalnog zdravlja (vlastita inicijativa EGSO-a); poljoprivredna proizvodnja i održivost, postignuća Rio+20 i buduće perspektive i dr.

Glasiovalo se i temama o kojima se nije raspravljalo, već su samo iznesena stajališta. Npr. financijska pravila u okviru shema potpore zajedničke poljoprivredne politike te podrške ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

Nakon toga se nastavilo s temama o kojima se prije glasovanja podnosio izvještaj te otvorila rasprava. Neke od tema o kojima se raspravljalo su bile: načelo partnerstva pri provođenju Zajedničkog strateškog okvira za fondove EU (Common Strategic Framework) odnosno o elementima za Europski kodeks o partnerstvu (vlastita inicijativa EGSO-a). Zajednički strateški okvir odnosi se na postavljanje zajedničkih odredbi za bolje kombiniranje različitih fondova -Europski fond za regionalni razvoj (ERDF), Europski socijalni fond (ESF), Kohezijski fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD) te Europski fond za pomorstvo i ribolovstvo (EMFF). Razgovaralo se i o aktivnostima za postizanje stabilnosti rasta i radnih mjesta; obnovljivim izvorima energije na europskom energetsom tržištu; kvaliteti željezničkih usluga u EU (vlastita inicijativa i dr.).

Dodatne informacije se mogu naći na <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-485-plenary-session>

**Izlaganje premijera Zorana Milanovića
Ulazak Hrvatske u EU i koristi za Zapadni Balkan
13. prosinca 2012.**

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) u suradnji s Međunarodnim europskim pokretom (EMI) organizirao je skup na kojem je premijer Zoran Milanović održao izlaganje pred širim auditorijem. Govorio je o poziciji, teškoćama i perspektivama Hrvatske u EU. Prije njega sudionike je pozdravio Staffan Nilsson, predsjednik EGSO-a, a uvodne napomene je dao i Christof-Sebastian Klitz, potpredsjednik EMI-a. Nakon toga su sudionici imali priliku postavljati pitanja hrvatskom premijeru.

Predsjednik Nilsson toplo je pozdravio premijera i iskazao dobrodošlicu ulasku Hrvatske u EU sredinom 2013. Naglasio je ulogu civilnog društva i važnost uključivanja u odlučivanje. Spomenuo je dobro uspostavljenu suradnju s hrvatskim civilnim društvom, osnivanjem Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-Hrvatska te otvorenom mogućnošću sudjelovanja promatrača na plenarnim sjednicama.

Premijer Milanović je naglasio da vrijeme nije lako ni za Europu niti za Hrvatsku. Hrvatska ulazi u EU u vrijeme krize i stoga postoji „kreativni“ skepticizam. "Hrvatska je kompleksna u svojim različitostima, od zemljopisnih i klimatskih do kulinarskih. Mi smo i dio Balkana, ali i dio srednje Europe." rekao je premijer. Naglasio je da je Hrvatska na putu prema EU morala ispuniti puno mjera, koje prijašnje zemlje koje su ulazile u EU nisu morale proći. Gledajući prema istoku, Hrvatska ima interese od ekonomskih do kulturnih te namjerava SDP videti stanovnike Hrvatske kao građane, ne dijeli ih po nacionalnoj, etničkoj ili drugoj pripadnosti. Političari se ne smiju odvojiti od naroda.

Jedan od komentara je iznio i Velim Ribić iz Matice sindikata, koji je komentirao smanjenje socijalnih prava radnika. Uvodno je istakao da su "sindikati dugi niz godina snažno podupirali ulazak RH u Europsku uniju najviše zbog njenih jasnih vrijednosti i ideala, europskog socijalnog modela, sindikalnih prava, kao i zbog najviše razine humanosti i socijalne obzirnosti na svijetu." Premijer je u odgovoru naveo da je Hrvatska bila prisiljena smanjiti proračun te je smanjila i neka prava, no to ne smije biti dugoročno, jer će inače postati kontraproduktivno.

Premijera Milanovića su pitali i o njegovom stavu o uključivanju civilnog društva u procese odlučivanja i oblikovanja politika te o politici održivog razvoja Hrvatske, ali i o političkim pitanjima vezanim za odnose u regiji.

Priredila: Lidija Pavić-Rogošić, ODRAZ-Održivi razvoj zajednice

Članica Zajedničkog savjetodavnog odbora EU-Hrvatska